

Az erdészbálok előélete

Az Erdészeti Lapok novemberi számában felhívás jelent meg, amelyben az Országos Erdészeti Egyesület tudatja, hogy „felelevenítve a korábbi hagyományait” 2018-ban Országos Erdészbált szervez.

Melyek voltak ezek a hagyományok, hogyan és milyen keretek között, kiknek a szervezésében mulattak eleink? Ennek próbáltam a fellelhető írásos emlékek alapján utánajárni. Rövid összefoglalóm persze nem lehet teljes, ezért kérem, ha fontos erdészbáli események kimaradtak volna abból, akkor küldjék el nekem kiegészítéseiket.

Az 1960-as években, a Gellért Szállóban rendezett nagyszabású erdészbál különnyomatának címlapja

A bálók Magyarországon sok esetben a magyar hagyományok, ruhaviselet és nyelvhasználat, a nyelv megőrzésének is eszközüül szolgáltak. A hazai klasszikus bálók között az Országos Erdész Bált is említik a felsorolások, olyan rangos rendezvényekkel egy sorban, mint az Anna-bál, a Budapesti Operabál, vagy a Vitorlásbál.

Az erdészbálok egyik fajtája volt a 19. század második felében, az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűléseihez kapcsolódó, általában a vendéglátó város, vagy annak civilszervezetei, egyletei által tartott zenés összejövettel, bál. Hogy ez már a kezdeteknél így volt, bizonyítja az a tudósítás, ami az alig három évvel az Egyesület megalakulását követően, 1869-ben, Kassán megtartott vándorgyűlés programjaként rendezett nagy sikerű bált ismerteti. A bál jövedelme egyébként „az egyesület tőkét gyarapította”.

Természetesen léteztek helyi erdészbálok is, mint a kaposvári Első Erdőmérnöki Bál 1926-ban, vagy az erdőmérnök-hallgatók 1933-ban tartott Jelmezbálja is. Ezek folytatásként alakulhatott ki a balekbálok hagyománya is.

A múlt század közepén arról is olvashatunk, hogy az Egyesület elnöke *Madas András* komoly hangsúlyt fektetett a közösségi programokra, mint például az erdészbálok szervezésére.

Az 1960-as évek elején, az új erdőtörvényt követően a Gellért Szállóban (ami mindig is az erdészbálok kedvelt színhelye volt) rendkívül nagyszabású Erdészbálra került sor, ami valamennyi állami erdőgazdaság és vadgazdaság közös szervezésében valósult meg. Az eseményen több mint 1200(!) fő jelent meg és erre az alkalomra külön báli újságot nyomtattak 1500 példányban *Az Erdészbál* címen.

Az ezt követő időszakban továbbra is rendszeresen a helyi csoportok, erdőgazdaságok (később erdészeti részvénytársaságok) által szervezett, vagy a megyei erdészbálok voltak jellemzőek.

Ennek a gyakorlatnak adott új irányt, amikor 1999. február 20-án, az Egyesület elnöksége által elfogadott stratégiai tervben foglaltaknak megfelelően országos erdészbált rendeztek. Az OEE Pilisi Csoportja karolta fel a kezdeményezést és országos szinten hívta, várta az erdészkollégákat az úgynevezett I. Országos Erdészbálra. Ezt követően a II. Országos Erdészbálra is hasonló keretek között, Visegrádon, 2000. január 29-én került sor.

Természetesen ezzel párhuzamosan tovább folytatódott a helyi bálók hagyománya, vagy az olyan több szakot egyítő rendezvények, mint amilyenek a Bányász-Erdész-Kohász találkozók keretében szervezett bálók.

Új és különleges évfordulóhoz kapcsolódó volt a Millenniumi bál, amire ismét a Gellért Szállóban került sor. Itt a megelőző években rendszeresen tartottak vadászbálokat, a korábbi időszak erdészbáljaihoz hasonlóan. A Millenniumi bált az alapötletnek megfelelően a vadászok, erdészek és természetvédők közös báljaként, országos jelleggel hirdették meg 2001-ben. Maga a rendezvény nagy létszámú volt, ahol az erdészek is szép számmal jelentek meg. Az OEE alelnöki szinten képviselte magát az eseményen. A bálról szóló, *Erdészeti Lapok*ban megjelent cikk a következő szavakkal zárul: „Nem vitatható, hogy ilyen jellegű bálokra is szükség van, de a tagság nagyobb részvételét megengedő helyi erdőgazdasági és a visegrádi egyesületi bál megrendezésére továbbra is igény van.”

Hasonló, több szakirányt összefogó esemény volt 2003-ban a soproni Erdész-Faiparos-Vadász-Természetvédő családi est és bál, amit 2004-ben – szintén Sopronban – már „hagyományosnak” nevezett Erdészbál követett.

Országos Erdész Bált rendezett ezt követően az OEE Baramya megyei Helyi Csoportja és a Mecseki Erdészeti Zrt. Pécsen, 2006-ban.

2007-től kezdődően újra Visegrádon, az OEE Közép-magyarországi Régiójának szervezésében zajlottak az Országos Erdész Bálok.

Egy szó, mint száz; van mire visszaemlékeznünk és van mit folytatnunk, aminek kiváló keretet ad az Egyesület újabb kezdeményezése, a jövő évi síófoki Erdészbál.

Dr. Sárvári János
a Könyvtár őre